

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/184/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113220112
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113220112.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Simkovej v právnej veci žalobkyne: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XX, zastúpenej JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou, so sídlom v Prešove, Plzenská 2, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Daniel Blyšťan s.r.o., so sídlom v Košiciach, Užhorodská 21, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/182/2013-229 zo dňa 23.04.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanému n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa odložil vykonateľnosť rozhodcovských rozsudkov Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice zo dňa 19.1.2012 pod sp. zn. 3C/1845/2012 a 3C/1846/2012 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej pod sp. zn. 29C/182/2013.

Ďalším výrokom zrušil rozhodcovské rozsudky Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19.01.2012 pod sp. zn. 3C/1845/2012 a 3C/1846/2012.

Tretím výrok návrh žalovanej na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012 zamietol.

Posledným výrokom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 275,58 Eur na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ust. § 52 ods.1,2,3,4, § 53 ods.1,2,3 Občianskeho zákonníka, § 1 ods.2, § 40 ods.1,2, § 43 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z. (pri § 40 ods. a § 43 ods.1 je zrejme omylom uvedené č. 244/2010 Z.z.), § 10 ods.1 až 23 zákona č. 340/2005 Z.z., § 3 ods.1,2, 3 zákona č. 340/2005 Z.z. a § 109 ods.2 písm.c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.).

Poistná zmluva má spravidla charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže sa uzatvára medzi dodávateľom - poisťovateľom konajúcim vrámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekoná vrámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že predmetné poistné zmluvy spĺňajú definíciu zmluvy spotrebiteľskej v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka napriek tomu, že žalobkyňa pri jej uzatváraní vykonávala pre žalovaného činnosť výlučného sprostredkovateľa poistenia, ktorá sa v zmysle ust. § 3 zák. č. 340/2005 Z. z. považuje za podnikateľskú činnosť.

V danom prípade zo strany žalovaného nebolo preukázané, že žalobkyňa ku dňu uzatvorenia zmluvy o sprostredkovaní dňa 15.12.2007 a zápise do registra sprostredkovateľov vedeného Národnou bankou Slovenska pod reg. č. VSP066828 splnila všetky zákonné požiadavky na výkon uvedenej činnosti, keďže preukázateľne v čase uzatvorenia zmluvy a registrácie ako výlučného sprostredkovateľa poistenia nemala vykonanú certifikačnú skúšku pre pozíciu výlučného sprostredkovateľa poistenia, ktorú mala absolvovať až 25.3.2008.

Zároveň z predmetného adaptačného plánu vyplýva, že školenia pre výkon pozície výlučného sprostredkovateľa poistenia mala ukončiť 22.11.2007, avšak podľa jednotlivých bodov tieto boli ukončené až 30.11.2007. Je nepochybné, že školenie k všeobecným poistným podmienkam malo byť zrealizované 30.11.2007, avšak dátum jeho uskutočnenia bol prepísaný na 20.11.2007, kedy mala žalobkyňa aj zrealizovať záverečný test k všeobecným poistným podmienkam.

Na základe uvedených skutočností preto súd predmetné poistné zmluvy posudzoval ako zmluvy spotrebiteľské a žalobkyňu považoval za spotrebiteľku, ktorá pri uzatváraní zmlúv nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný žalobkyňou ako spotrebiteľom a z uvedeného dôvodu je podľa § 4 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od ich platenia pre predmetné konanie.

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom tento návrh bol podaný v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, čo je zrejmé z toho, že rozhodcovské rozsudky jej boli doručené 21.06.2013 a žaloba bola podaná dňa 04.07.2013.

Následne súd prvého stupňa poukázal na článok 6 ods.1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a článok 3 ods.3 Smernice.

Podľa názoru súdu prvého stupňa je dojednanie rozhodcovskej doložky spotrebiteľskej zmluvy neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach, konkrétne v článku XV a je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splyvajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa uvedenej rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje na prílohu smernice 93/13/EHS uvedenú pod písm. q) bodu 1, v zmysle ktorého neprijateľnou zmluvou podmienkou je podmienka, ktorá bráni spotrebiteľovi v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžaduje od spotrebiteľa, aby riešil spory výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzuje prístup k dôkazom alebo ukladá mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa zmluvný vzťah riadi malo spočívať inej zmluvnej strane.

Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy.

Zmluvná podmienka, ktorou dodávateľ vopred stanoveným obsahom rozhodcovskej doložky uložil, že všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy budú riešené nim zvoleným rozhodcom, je podľa názoru súdu v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo

štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah, teória a prax navyše označujú za faktický nerovný, nevyvážený a preto nemá žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatnou.

Súd prvého stupňa následne poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/1/2012, 5Cdo/61/2012 a 6Cdo/13/2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v danom prípade stotožnil s argumentáciu prvostupňových aj odvolacích súdov s tým, že rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poisťnej zmluve uzatvorenej medzi žalovaným a poisteným spotrebiteľom v časti všeobecné obchodné podmienky pod bodom XV nebola spotrebiteľom osobitne dojednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do všeobecných obchodných podmienok.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná časti XV bolo to, že spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím reálne došlo k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa.

Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy spolu so všeobecnými poisťnými podmienkami, obsahom ktorých je aj takáto doložka reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu ochranu a rozhodcovský rozsudok iba formálne prebral argumenty žalujúcej strany a nevyporiadal sa s inštitútmi zameranými na ochranu práv vyplývajúcich pre spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Na tomto fakte podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany ako pokračovanie predtlačeneho formulára poisťných podmienok aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedené v poisťných podmienkach.

Okrem iného dojednaná rozhodcovská doložka v článku XV všeobecných poisťných podmienok spôsobovala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu, keďže ho nútila k rozhodcovskému konaniu, pričom rozhodcovský súd mohol vybrať len žalovaný bez možnosti žalobcu podieľať sa na jeho kreovaní.

Samotné podmienky rozhodcovského konania v zmysle rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu určeného žalovaným podmienky ústavnosti podľa názoru súdu nespĺňajú.

Napriek tomu, že rokovací poriadok podľa § 16 zakotvuje právo žalovaného na odpoveď na žalobu avšak pokiaľ s výnimkou tzv. skráteného konania pokiaľ predmetom sporu je peňažná pohľadávka nepresahujúca 66.500,- EUR a to aj vo vzťahu k spotrebiteľom, kedy sa tento o začatí rozhodcovského konania v takomto prípade dozvie až doručením rozhodcovského rozsudku.

Na druhej strane v zmysle ust. § 29b rokovacieho poriadku je spotrebiteľ v prípade nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy oprávnený domáhať sa ústneho prejednávania veci, avšak vzhľadom na hranicu tzv. skráteného konania je aplikácia uvedeného ustanovenia rokovacieho poriadku pre spotrebiteľa v podstate vylúčená.

Okrem iného požiadavka ústneho prejednávania podlieha poplatkovej povinnosti vrátane úhrady vecných nákladov, ak by spotrebiteľ žiadal uskutočnenie ústneho prejednávania v mieste svojho trvalého bydliska mimo sídla rozhodcovského súdu.

Spotrebiteľovi sa v prípade podania odporu priznáva neprimerane krátka lehota 5 dní oproti 15-dňovej lehote priznanej odporcovi na podanie odporu proti platobnému rozkazu vrámci súdneho konania, pričom na odpor vrámci rozhodcovského konania sa prihliada iba za podmienky zaplatenia požadovaného poplatku.

Na základe uvedeného je preto možné jednoznačne konštatovať, že rozhodcovské konanie vrámci predmetného spotrebiteľského sporu nezaručuje porovnateľné procesné práva so súdnym konaním a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach vo vzťahu dodávateľ a spotrebiteľ v neprospech spotrebiteľa ako slabšej procesnej strany.

Preto súd prvého stupňa v zmysle ust. § 41 písm. c) predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil a na návrh žalobcu v zmysle ust. § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. rozhodol aj o odložení ich vykonateľnosti a to až do právoplatnosti výroku o zrušení rozhodcovských rozsudkov.

Súd v danom prípade neprijal argument žalovaného, že rozhodcovská doložka bola so žalobkyňou v predmetnej poisťovnej zmluve individuálne vyjednaná s poukazom aj na výpovede iných sprostredkovateľov poistenia pôsobiacich v rozhodnom období pre žalovaného v obdobných súdnych konaniach na súde, ktorí zhodne vypovedali, že nikdy vrámci školení organizovaných pre sprostredkovateľov poistenia neboli informovaní o význame rozhodcovskej doložky a rozhodcovského konania s tým, že boli školení iba vo vzťahu k jednotlivým poisťovým produktom, vyplňaniu poisťovných zmlúv, na aké obdobie sa poisťovná zmluva uzatvára, o výške poisteného ako aj poisťového plnenia v prípade tej ktorej poisťovnej udalosti.

Pokiaľ žalovaný argumentoval rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoE209/2012 zo dňa 30.01.2013, uvedené rozhodnutie podľa názoru súdu nie je aplikateľné pre predmetné konanie, nakoľko sa zaoberalo otázkou individuálneho vyjednania rozhodcovskej doložky k poisťovnej zmluve uzatvorenej dňa 23.02.2009, ktorých súčasťou okrem všeobecných zmluvných podmienok boli aj osobitné zmluvné dojednania č. 02/2008, kde sa v bode 3 uvádza, že poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV časti všeobecných poisťovných podmienok, pričom toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

S názorom prvostupňového súdu, že rozhodcovská doložka žalovaného uvedená v čl. XV všeobecných poisťovných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou zmluvnou podmienkou sa stotožnil aj odvolací súd v rozhodnutí 6Co2/2014, v ktorom konštatoval, že rozhodcovská doložka žalovaného spĺňa všetky kritéria neprijateľnej podmienky, keďže je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a táto nerovnováha je daná v neprospech spotrebiteľa.

Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Podaním zo dňa 24.01.2014 bol súdu zo strany žalovaného doručený návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku až do rozhodnutia Ústavného súdu pod sp. zn. II ÚS 382/2013 Rvp 5052/2012 o uznesení NS SR 6Cdo/1/2012.

V danom prípade súd prvého stupňa nevidel dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/1/2012, ktoré sa malo zaoberať neplatnosťou rozhodcovskej doložky vo vzťahu k žalovanému s poukazom, že v obdobnej veci už Ústavný súd SR konkrétne nálezom zo dňa 10.07.2013 pod sp. zn. II.ÚS 49/2012 konštatoval porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces uznesením Najvyššieho súdu SR 2Cdo/5/2012.

Právny dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o uznesení Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/1/2012 vzhľadom na závery nálezu Ústavného súdu SR o obdobnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR súd nevidel s poukazom na skutočnosť, že v predmetnom náleze Ústavný súd Slovenskej republiky iba konštatoval, že bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje právo na kontradiktórne konanie, rovnosť zbraní, čo znamená, že každému účastníkovi sa poskytne primeraná možnosť oboznámiť sa so stanoviskom a dôkazmi protistrany, prípadne predloženými inými osobami alebo obstaranými súdom s možnosťou vyjadriť sa k nim za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s protistranou.

Ústavný súd SR vyčítal postupu Najvyššieho súdu SR, že napriek tomu, že mal efektívne prostriedky na nápravu nesprávneho postupu Okresného aj Krajského súdu, tieto nevyužil a vykonal určitý dôkaz

rozhodujúci vo veci samej bez toho, aby žalovanému dal akúkoľvek možnosť sa k nemu vyjadriť. Z uvedeného dôvodu je preto možné jednoznačne konštatovať, že Ústavný súd SR konštatoval porušenie práva na spravodlivý proces postupom Najvyššieho súdu SR odňatím práva žalovaného vyjadriť sa k okolnostiam rozhodujúcim vo veci samej, avšak z jeho záverov nevyplýva nesprávnosť posúdenia Najvyššieho súdu SR neplatnosti rozhodcovských doložiek v poisťných zmluvách žalovaného uzatvorených so spotrebiteľmi.

Preto súd prvého stupňa nevidel dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o rozhodnutí Najvyššieho súdu 6Cdo/1/2012, v ktorom opätovne namieta iba porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie postupom Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/1/2012, ktorým okrem iného súd vo svojom rozhodnutí ani neargumentuje.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za 4 úkony právnej pomoci:

- prevzatie a príprava 2.7.2013 - 60,07 EUR
- podanie žaloby 4.7.2013 - 60,07 EUR
- účasť na pojednávaní 29.1.2014 - 61,87 EUR
- účasť na pojednávaní 23.4.2014 - 61,87 EUR
- režijný paušál 2 x 7,81 EUR a 2 x 8,04 EUR celkovej výške 275,58 EUR podľa § 11, § 13a a § 16 vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. Právne svoje odvolanie odôvodnil ust. § 205 ods.2 písm.a/,b/, c/, d/,e/, f/ O.s.p. Namietal, že nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa. Tento nemá oporu ani v skutkovom stave a vychádza z nesprávneho zisteného skutkového stavu a z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pokiaľ súd prvého stupňa konal napriek tomu, že nebol zaplatený súdny poplatok, porušil zásadu rovnosti účastníkov. Súd sa k právnej argumentácii žalovaného a k listinným dôkazom predloženým na podporu jeho právneho názoru žiadnym spôsobom nevyjadril. Poukázal na stanovisko Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 29.04.2010, ktoré nie je všeobecne záväzné, nie je všeobecne záväzným právnym predpisom a navyše s týmto dôkazom sa žalovaný nemá možnosť v konaní oboznámiť, ani sa k nemu vyjadriť, pretože súd ho vôbec prvýkrát v tomto konaní uviedol až v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalovaný na podporu svojich tvrdení priložil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.04.2014 sp.zn. 13Co/1087/2013, ktoré počas prvostupňového konania nemal k dispozícii.

Zároveň pokiaľ ide o výrok o odklade vykonateľnosti, žalovaný namieta skutočnosť, že v odôvodnení napadnutého rozsudku úplne absentuje uvedenie dôvodov prečo súd odložil vykonateľnosť, resp. aké skutkové a právne okolnosti prípadu súd zvažoval pri svojom rozhodnutí o odklade vykonateľnosti. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešove zo dňa 29.04.2014 sp.zn. 1Co/75/2014, z ktorého rovnako vyplýva, že súd aj pri odklade vykonateľnosti musí uviesť akými úvahami alebo myšlienkovými postupmi sa pri rozhodovaní riadil, čo v danom prípade súd neuviedol. V tejto časti je preto podľa názoru žalovaného napadnutý rozsudok nepreskúmateľný a arbitrárny.

Podľa názoru žalovaného v tomto konkrétnom prípade súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil postavenie žalobkyne. Žalobkyňa uzatvárala poisťnú zmluvu, ako aj rozhodcovskú doložku sama so sebou. Zmluvu podpísala na strane 1 ako poistník a na strane druhej ako sprostredkovateľ poistenia za žalovaného. Pri tejto činnosti sa nemohla rozdvojiť, a teda pri podpísaní zmluvy za poistníka zabudnúť na všetky svoje povinnosti a vedomosti sprostredkovateľa poistenia. Jednoducho stále išlo o tú istú osobu, ktorá vystupovala ak sprostredkovateľ poistenia pre žalovaného a ktorá priamo profitovala aj z uzavretia tejto zmluvy. V tomto prípade išlo o totožnosť fyzickej osoby, nakoľko jedná a tá istá osoba vystupovala a konala na oboch zmluvných stranách. Preto u nej vôbec nie je možné jednoducho oddeliť jej povinnosti a vedomosti ako dodávateľa a ako poistníka a už vôbec nie, ak v dôsledku takéhoto postavenia mala plniť povinnosti sama voči sebe. Psychická zložka osobnosti fyzickej osoby bola v postavení oboch zmluvných strán totožná. Túto zmluvu uzatvárala žalobkyňa v rámci svojej podnikateľskej činnosti tak ako podnikateľ a nie spotrebiteľ. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na ust. § 3 ods.2 zákona č. 340/2005 Z.z., z ktorého vyplýva, že sprostredkovanie poistenia vykonávané podľa tohto zákona je podnikaním. Zároveň poukázal na ust. § 2 ods.1 Obchodného zákonníka. Žalovaný zároveň nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že žalobkyňa ku dňu uzavretia zmluvy o sprostredkovaní dňa 15.12.2007 nespĺnila

všetky zákonné požiadavky na výkon uvedenej činnosti, lebo nemala vykonanú certifikačnú skúšku pre pozíciu výlučného sprostredkovateľa poistenia, ktorú mala absolvovať až 25.03.2008.

Žalovaný konštatoval, že žalobkyňa splnila všetky zákonné požiadavky na výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia. Žalovaný nesúhlasil s tým, že by on mal preukazovať splnenie podmienok zo strany žalobkyne na výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia. Zdôraznil, že súd neuviedol na základe akého ustanovenia právneho predpisu by mal žalovaný splnenie týchto podmienok preukazovať. Podmienky na výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia zo strany žalobkyne posudzoval iný orgán a to Národná banka Slovenska, ktorá žalobkyňu do zoznamu sprostredkovateľa poistenia aj zapísala. Odo dňa oznámenia zápisu žalobkyne do zoznamu výlučných sprostredkovateľov poistenia bola žalobkyňa oprávnená vykonávať sprostredkovanie poistenia pre žalovaného, ktoré je v zmysle zákona podnikaním a podnikanie sa vykonáva na vlastné riziko a v prípade, ak aj žalobkyňa porušila svoje povinnosti vyplývajúce z jej poistenia ako sprostredkovateľa poistenia, tak za toto porušenie nesie zodpovednosť len ona sama a nie je možné jej zodpovednosť prenášať na žalovaného. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o sprostredkovaní dňa 05.12.2007 a do registra sprostredkovateľov poistenia bola Národnou bankou Slovenska zapísaná dňa 12.12.2007, o čom žalovaný vystavil žalobkyňi osvedčenie dňa 27.12.2007. Teda na strane žalobkyne boli nepochybne v čase uzavretia poistných zmlúv, teda ku dňu 27.01.2008 splnené všetky zákonom stanovené podmienky a táto ani zákonom stanovené podmienky nikdy nespochybňovala. Na základe uvedeného žalovanému nie je známe, z napadnutého rozhodnutia ani nevyplýva aké zákonné požiadavky, stanovené akým predpisom na výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia nemali byť podľa zákona splnené. Súd prvého stupňa neuviedol akú certifikačnú skúšku pre pozíciu výlučného sprostredkovateľa má na mysli a aký právny predpis takúto skúšku stanovuje a podľa akého ustanovenia právneho predpisu má byť táto skúška podmienkou pre výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia. Vzhľadom na vyššie uvedené je nepochybné, že súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil. Súd prvého stupňa v priebehu celého konania neuviedol, že má pochybnosť o splnení zákonných požiadaviek na strane žalobkyne na výkon činnosti sprostredkovateľa poistenia. Túto skutočnosť ani samotná žalobkyňa nespochybňovala. V tejto súvislosti žalovaný namietal, že súd nevyužil ani zákonom stanovenú možnosť podľa ust. § 100 ods. 1 posledná veta O.s.p. a v dôsledku prekvapivého rozhodnutia odňal žalovanému možnosť konať súd. Pokiaľ súd poukazuje na Adaptačný plán a v ňom niektoré dátumy prebratých tém, konkrétne dátum týkajúci sa všeobecných poistných podmienok, mal byť prepísaný z 30.11.2007 na 20.11.2007, kedy mala žalobkyňa zrealizovať test VPP, tak súd sa vôbec nezaoberal možnosťou, že mohlo dôjsť len k chybe v písaní. Úvahy súdu nič nemenia na skutočnosti, že žalobkyňa v čase uzavretia poistných zmlúv spĺňala všetky zákonom stanovené podmienky na výkon činnosti výlučného sprostredkovateľa poistenia a pôsobila ako podnikateľ - výlučný sprostredkovateľ poistenia a teda konala priamo v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

V tejto súvislosti poukázal žalovaný na bod 1.1 písm.c/, bod 1.2, bod 1.4, bod 2.3 a bod 4.4 písm.a/ VSP. Informovanosť na strane žalobkyne bola jej zákonom stanovenou povinnosťou a ona znáša a musí znášať následky, ak túto svoju povinnosť nespĺnila, či porušila.

Poistná zmluva nespĺňa definíciu zmluvy spotrebiteľskej v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa pri jej uzatváraní nemala postavenie sprostredkovateľa, nakoľko konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Napadnutý rozsudok je tak jednoznačne v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie sp.zn. C - 464/01 z 20.01.2005.

V danom prípade je nepochybné, že činnosti žalobkyne v rámci jej predmetu podnikania - sprostredkovania poistenia tejto konkrétnej poistnej zmluvy je nezanedbateľná v súvislosti s uzatváraním poistnej zmluvy, ale je naopak podstatnou skutočnosťou. V tejto súvislosti poukázal žalovaný znova na rozhodnutie ESD C - 464/1 jeho body 39,40,41 a 46.

V danom prípade sa za žiadnych okolností nejedná o neprofesionála, alebo laika, pretože žalobkyňa pôsobila priamo pre žalovaného a to v oblasti sprostredkovania uzatvárania totožných poistných zmlúv ako je tá, z ktorej nároky boli posudzované rozhodcovskými rozsudkami 3C/1845/2012 a 3C/1846/2012. Na strane žalobkyne je dôkazné bremeno preukázania, že spojenie medzi predmetnou poistnou zmluvou a rozhodcovskou doložkou, ktorú napáda a výkonom jej podnikateľskej činnosti spočívajúcej v predaji identických poistných zmlúv s identickou rozhodcovskou doložkou, vrátane tejto konkrétnej poistnej zmluvy a rozhodcovskej doložky je len zanedbateľná a má nepodstatnú úlohu v kontexte zmluvy,

pričom túto okolnosť žalobkyňa nepreukázala. V tejto súvislosti poukázal žalovaný znova na závery Krajského súdu v Prešove vysloveného v rozsudku sp.zn. 1Co/89/2014 a Okresného súdu Trebišov sp.zn. 14C/124/2013.

Pokiaľ ide o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, súd konštatoval ako dôvod ich zrušenia v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. c/ Zákona o rozhodcovskom konaní. Závery uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku nemajú oporu v skutkovom stave. Žalovaný zdôraznil, že súd vec nesprávne skutkovo aj právne posúdil, keďže rozhodcovská doložka je napriek vyššie uvedeným skutočnostiam bola v danom prípade dohodnutá individuálne na dôkaz čoho pripojil viaceré listinné dôkazy. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že jediným dôkazom, o ktorý súd oprel svoj záver o absencii individuálnosti dojednania rozhodcovskej doložky je výpoveď iných, účastníkov neznámych osôb - sprostredkovateľov poistenia pôsobiacich pre žalovaného v rozhodnom období. Žalovaný namieta takéto hodnotenia a dôkazy, pretože súd ani neuviedol ktoré konkrétne výpovede, akých konkrétnych osôb má na mysli a najmä také výpovede, ku ktorým sa žalovaný v tomto konaní ani nemal možnosť vyjadriť nie sú zákonne vykonané dôkazy. Preto sú v tomto konaní nepoužiteľné a nemôžu byť použité ako dôkaz. Navyše je zrejmé, že v týchto iných prípadoch celkom nepochybne boli iné skutkové okolnosti uzatvárania poistných zmlúv, pričom v prejednávacom prípade je najpodstatnejšou práve tá skutočnosť, že poistník bol aj sprostredkovateľom poistenia. V tejto časti je odôvodnenie rozsudku nezákonné, vychádzajúce z nezákonných dôkazov a je aj nepreskúmateľné.

Z výpovede žalobkyne vyplynulo, že táto nepochybne mala možnosť oboznámiť sa s obsahom listín, ktoré podpísala. Neboli jej poskytnuté žiadne mylné informácie ohľadom rozhodcovského konania, pričom uviedla, že všeobecná poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania si zrejme zbežne prečítala. Súd v súvislosti s individuálnosťou dojednania považoval za rozhodujúci jediný dôkaz a to výpoveď účastníkom neznámych osôb. Tento dôkaz súd vyhodnotil ako dôkaz svedčiaci v prospech spotrebiteľa. Z takéhoto dôkazu, ktorý nebol vykonaný zákonom stanoveným postupom v tomto konaní nemožno vychádzať, pretože v žiadnom prípade sa nejedná o výpovede v zmysle ust. § 126 O.s.p., nakoľko žalovaný, ale ani žalobkyňa ani nevedia ako presne mali tieto osoby vypovedať. V tomto konaní vypočuté neboli a v súvislosti s prejednaným prípadom im žalovaný ani žalobkyňa nemohli klásť žiadne otázky. Navyše zo súdom uvedeného nevyplývajú skutočnosti významné pre posúdenie individuálnosti dojednania v zmysle ust. § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa sa nevysporiadal s listinnými dôkazmi predloženými žalovaným, ktoré individuálnosť dojednania preukazujú, t.j. osobitné dojednania k poistnej zmluve, dodatok č. 2, záznam o požiadavkách a potrebách klienta.

Postup súdu pri hodnotení písomného prejavu vôle je jednoznačne v rozpore so zásadou hodnotenia dôkazov v občianskom súdnom konaní. Predsa nie je možné úplne obísť listinným dôkazom preukázaný fakt a to, že žalobkyňa slobodne, vlastnoručne a bez nátlaku podpísala osobitné zmluvné dojednania, v ktorých bola obsiahnutá rozhodcovská doložka. Existencia písomného prejavu vôle žalobkyne uzavrieť rozhodcovskú doložku a tento prejav vôle je vyjadrený v osobitnom ustanovení s príslušným podpisom druhej zmluvnej strany. Žalobkyňa mala na výber, či tieto osobitné dojednania, teda rozhodcovskú doložku podpíše alebo nie. Žiadny dôkaz nenasvedčuje tomu, že na výber nemala a rozhodcovskú doložku, či osobitné zmluvné dojednania podpísať musela. To je nepodložený záver súdu v rozpore s listinnými dôkazmi. Aj následne, keď túto podmienku žalobkyňa už prijala, mohla ju dodatočne opätovne odmietnuť v súlade s dodatkom č. 2 k VPP. Žalobkyňa teda mohla dvakrát túto podmienku ovplyvniť, neprijať a to prvýkrát hneď po podpise poistnej zmluvy, keď ju vôbec nemusela podpísať a druhýkrát dodatočne ju mohla odmietnuť, aj keď ju predtým prijala. Žalovaný neviazal uzavretia poistenia na podpis rozhodcovskej doložky.

Žalobkyňa bola v čase uzatvárania poistnej zmluvy preukázateľne informovaná o tom, či obnáša mimosúdne riešenie sporov podľa zákona č. 244/2002 Z.z. a to zo strany sprostredkovateľa poistenia postupom podľa zákona č. 340/2005 Z.z. o sprostredkovaní poistenia, o čom svedčí Záznam o požiadavkách a potrebách klienta podpísaný žalobkyňou a sprostredkovateľom poistenia. V tomto prípade bola žalobkyňa poučená sama sebou, pretože aj tento Záznam vyplňala osobne len žalobkyňa. Vo veci konajúci súd zjavne úplne nesprávne vykladal tento listinný dôkaz - Záznam o požiadavkách a potrebách klienta. Záznam bol vyhotovený v súlade so zákonom č. 340/2005 Z.z. Žalobkyňa nepochybne slobodne vážne a určite súhlasila so znením rozhodcovskej doložky a to svojím konštitutívnym podpisom pod „osobitnými zmluvnými dojednania“, a teda aj keby skutočne

rozhodcovská doložka v okamihu jej dojednania založila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nebol by súd ju oprávnený ju skúmať vzhľadom na individuálne dojednanie.

Až po platnom uzavretí poisťnej zmluvy nastala kauzálna kauza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola rozhodcovská doložka. Osobitné zmluvné dojednanie gramaticky, logicky nepochybne vyjadruje, že sa nejedná o súčasť VPP, teda že sa nejedná vôbec o súčasť niečoho, ale o osobitnú entitu. Súd prvého stupňa sa nedostatočne zaoberal otázkou, či rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, keďže ustanovenie § 53 ods.4 obsahuje nie taxatívny, ale len príkladný výpočet možných neprijateľných podmienok. Neprijateľnosť podmienky sa posudzuje vždy podľa okolností v čase uzavretia zmluvy, nie podľa neskoršej a to hocijako závažnej skutočnosti. Tieto skutočnosti nemôžu byť z hľadiska posudzovania možnosti neprijateľnej doložky právne významné. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na článok 4 Smernice č. 93/13/EHS, resp. § 53 ods.10 Občianskeho zákonníka. Tým, že súd prvého stupňa nevykonával test primeranosti podmienky, zaťažil konanie i rozhodnutie vadou, ktorá má za následok nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Postup súdu kedy časť právneho predpisu súd aplikuje a inú jeho rovnako záväznú časť neaplikuje a prehliada je postupom, ktorý je v právnom štátne neprípustný a je v rozpore so zásadou spravodlivosti a zákonnosti, pričom je z pohľadu systematického výkladu je nevyhnutné najprv zmluvnú podmienku posúdiť podľa 19 odstavca Smernice 93/13/EHS, až potom v prípade ak to smernica neurčuje posúdiť podmienku podľa jeho nasledujúcich ustanovení. Súd teda neaplikoval správny právny predpis a v dôsledku toho došiel k nesprávnym právnym záverom a navyše súd sa aplikáciou 19 odstavca Smernice 93/13/EHS a jeho priameho účinku vo vzťahu medzi účastníkmi tohto konania vôbec nezaoberal a nevyporiadal, je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS - 499/12. 19 odôvodnenie Smernice 93/13/EHS formuluje jeden zo zámerov smernice a dotýka sa práve poisťnej zmluvy. Z pohľadu Smernice 93/13/EHS je zásadné, že ak ide o poisťnú zmluvu, majú z pohľadu ochrany spotrebiteľa platiť odlišné pravidlá. Súd má povinnosť vyhodnotiť, či dotknutá zmluvná podmienka v poisťnej zmluve žalovaného nepodlieha výnimke uvedenej v 19. odôvodnení Smernice 93/13/EHS. Súd prvého stupňa tak ale v tomto prípade nepostupoval. Jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a nesprávne.

Postup a závery súdu prvého stupňa sú v rozpore na jednej strane, pokiaľ žalovaný navrhol prerušiť konanie až do právoplatnosti konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. II. ÚS 382/2013 z dôvodu, že Ústavný súd prijal na ďalšie konanie sťažnosť žalovaného proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo/1/2012, tak prvostupňový súd nevidí dôvod na prerušenie a to s poukazom na to, že bol vytykaný procesný postup, ale na druhej strane súd prvého stupňa sa stotožňuje s právnymi názormi Najvyššieho súdu SR, ktoré sú v rozpore s Ústavou SR uvedené v procesných rozhodnutiach. Napadnutý rozsudok je aj nepreskúmateľný a arbitrárny a to aj vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Rozhodcovská doložka v tomto konkrétnom prípade bola uzavretá individuálne a žalobkyňa súhlasila okrem iného aj s dohodnutým spôsobom kreovania rozhodcov, resp. určenia rozhodcovského súdu. Napadnutý rozhodcovský rozsudok bol vydaný v skrátenej konaní, ktoré je obdobou konania o vydanie platobného rozkazu podľa ust. § 172 a nasl. O.s.p. V prípade, ak žalobkyňa s vydaným platobným rozkazom nesúhlasila, mala právo brániť sa proti platobnému rozkazu podaním odporu. Konanie pred rozhodcovským súdom malo obdobný priebeh, pričom žalobkyňa mohla podať proti rozhodcovskému rozsudku odpor, avšak táto svoje právo nevyužila. Žalobkyňa mala v rozhodcovskom konaní obdobné právo ako by mala v občianskom súdnom konaní pred všeobecným súdom, pričom zákon takúto požiadavku ani neukladá.

Porušením procesných práv žalovaného došlo aj tým, že súd si nespĺnil povinnosť podľa ust. § 118 ods.2 O.s.p. Z obsahu zápisnice z vykonaných pojednávaní dňa 29.01.2014, ako aj 23.04.2014 vyplýva, že túto svoju procesnú povinnosť, teda že podľa doterajších výsledkov konania uvedie ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré dôkazy súd nevykonáva, aj keď ich účastníci navrhli, opomenú. To malo vplyv na spôsob uplatnenia práva na právnu pomoc žalovaným a zapríčinilo, že rozhodnutie súdu bolo nepredvídateľné. Rozsudok, aj samotný žalobný návrh má aj ďalšiu vadu a to konkrétne vadu v petite. Žalobcom navrhovaný žalobný návrh je neúplný a nesprávny z hľadiska § 40 v spojení s § 43 zákona č. 244/2002 Z.z. Žalobkyňa formulovala petit žaloby tak, že dôvod zrušenia

rozhodcovského rozsudku neuviedla. Rovnako aj samotný prvostupňový súd v petite výroku, v ktorom zrušil rozhodcovský rozsudok neuviedol dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku. Preto žalovaný navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho a prvostupňového konania v prípade úspechu vo veci.

Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 05.06.2015 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Ust. § 205 ods. 2 O.s.p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ust. § 132 a § 135 O.s.p., teda jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu než sa správne mal použiť alebo aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia napadnutého rozsudku, i uznesenia a vyporiadania sa s jeho námietkami, ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR rešpektuje právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia, ktorej súčasťou je aj právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako jeden z aspektov práva na spravodlivý proces. Podľa judikatúry Ústavného súdu z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I.ÚS 46/05).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument odporu v konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie alebo zostali sporné. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania. Z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 78/05, II. ÚS 76/07).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že právo žalovaného na riadne odôvodnenie rozsudku, ktorý je preskúmaný v odvolacom konaní porušené nebolo.

Odôvodnenie rozsudku obsahuje nielen vysvetlenie skutkových zistení a záverov, ku ktorým dospel súd prvého stupňa ale tiež primerané právne posúdenie týchto záverov.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci správne rozhodol. Na skutkových zisteniach súdu prvého stupňa, ktoré zodpovedajú vykonanému dokazovaniu sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou dňa 31.1.2008 poisťnú zmluvu č. 4466900001, pričom k zániku poisťného vzťahu došlo dňa 28.7.2008 z dôvodu nezaplatenia dlžného poisťného.

Následne si žalovaný návrhom na začatie konania o zaplatenie 146,83 EUR a návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 podanom na Arbitrážnom súde v Košiciach so sídlom na Alžbetinej ulici č. 1 uplatnil osobitnú pohľadávku vo výške 146,83 EUR s príslušenstvom, ktorá mala zodpovedať nákladom žalovaného vynaložených na uzatvorenie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle čl. XVII písm. a) zodpovedajúcej výške odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy.

Zároveň dňa 31.1.2008 bola medzi účastníkmi konania uzatvorená poisťná zmluva č. 4466900002, pričom k jej zániku malo dôjsť 28.9.2008 pre neplatenie poisťného.

Následne si žalovaný návrhom na začatie konania o zaplatenie 146,83 EUR s príslušenstvom s návrhom na splátkový kalendár zo dňa 2.1.2012 podanom na Arbitrážnom súde v Košiciach so sídlom na Alžbetinej ulici č. 41 uplatnil osobitnú pohľadávku vo výške 146,83 EUR s príslušenstvom, ktorá mala zodpovedať nákladom žalovaného vynaložených na uzavretie poisťnej zmluvy, konkrétne v zmysle čl. XVII písm. 7a) zodpovedajúcej výške odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy.

Rozsudkom Arbitrážneho súdu v Košiciach pod sp. zn. 3C1846/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 146,83 EUR a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- EUR, ktorý jej bol doručený taktiež 21.6.2013.

Rozsudkom Arbitrážneho súdu v Košiciach pod sp. zn. 3C 1845/2012 zo dňa 19.1.2012 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanej sumu vo výške 146,83 EUR a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- EUR, ktorý jej bol doručený 21.6.2013.

Odvolací súd plne súhlasí s právnym názorom súdu prvého stupňa, že poisťná zmluva má spravidla charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže sa uzatvára medzi dodávateľom - poisťovateľom konajúcim v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a spotrebiteľom - fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekoná v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

I odvolací súd má za to, že predmetné poisťné zmluvy spĺňajú definíciu zmluvy spotrebiteľskej v zmysle ust. § 52 Občianskeho zákonníka napriek tomu, že žalobkyňa pri ich uzatváraní vykonávala pre žalovaného činnosť výlučného sprostredkovateľa poistenia, ktorá sa v zmysle ust. § 3 zák. č. 340/2005 Z. z. považuje za podnikateľskú činnosť.

Odvolací súd považoval dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa čo do zisťovania, že či splnila alebo nespĺnila žalobkyňa všetky zákonom stanovené požiadavky na výkon sprostredkovateľskej činnosti za nadbytočné. Možno prisvedčiť žalovanému, že v tomto prípade, ak by bola uzavretá platná rozhodcovská doložka, významný je zápis do registra sprostredkovateľov, kde bola žalovaná registrovaná pod č. VSP066828.

Žalobkyňa zmluvy podpisovala sama so sebou. Teda na strane poisteného ich podpisovala ako spotrebiteľka. Tu nekonala pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Už uvedená skutočnosť vzbudzuje pochybnosti čo do platnosti, resp. neplatnosti zmluvy v zmysle ust. § 37 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Súd prvého stupňa však správne postrehol, že je v prvom rade potrebné zaoberať sa rozhodcovskou doložkou a že neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

K uvedenému je potrebné dodať, že ust. § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka nikdy neboli zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom je pre jej neprijateľnosť neplatná, v rozhodcovskom konaní uplatnený nárok rozhodcovským súdom vôbec nemal byť prejednávaný a rozhodnutý. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy, alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) rozhodcovskému súdu chýba základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní.

V prejednávanej právnej veci v zmysle článku XV. Všeobecných poisťných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej poisťnej zmluvy, bolo medzi účastníkmi dohodnuté, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské

konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

Súčasťou týchto Všeobecných obchodných podmienok pre poistenie dojednávané Prvou česko-slovenskou poisťovňou Rapid, a.s., je aj časť XVII. - Záverečné ustanovenia a v rámci nich osobitné zmluvné dojednania pod č. 01/2007, ktoré v bode 2. formulujú vôľu účastníkov v prípade akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami podrobiť sa rozhodcovskému konaniu v zmysle časti XV. týchto Všeobecných poistných podmienok a toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že takýmto spôsobom sa zabezpečilo individuálne dojednanie predmetnej rozhodcovskej doložky, čo by znamenalo, že ak aj ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom vzťahu, pri jej individuálnom dojednaní je potrebné túto rešpektovať.

I odvolací súd poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (6Cdo 1/2012, 6 Cdo 3/2013), ktorá sa vysporiadala aj s touto právnou situáciou týkajúcou sa osobitného zmluvného dojednania v rámci Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou spotrebiteľskej zmluvy a konštatovala, že ani takto formulovaná časť Všeobecných obchodných podmienok nemá charakter individuálne dojednanej zmluvnej podmienky.

Súd prvého stupňa správne konštatuje, že zmluvna podmienka obsahujúca rozhodcovskú doložku v článku XV. VPP, ale aj v osobitných zmluvných dojednaniach v odseku 3 je neprijateľná, a teda neplatná. Preto správne súd prvého stupňa žalobe vyhovel. I odvolací súd sa stotožňuje s tým, že bol daný aj zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z.

K odvolacej námietke žalovaného, že v danom prípade bolo potrebné vykonať test primeranosti, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na uznaný dôvod podľa ust. § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. čo do nedostatku právomoci rozhodcovského súdu týmito námietkami sa odvolací súd nezaoberal.

K ďalšej odvolacej námietke žalobcu, že došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z jeho strany, lebo súd vykonal dokazovanie oboznámením svedeckých výpovedí sprostredkovateľov v iných konaniach a žalovaný nebol prítomný na pojednávaní, odvolací súd poukazuje na ust. § 122 ods. 1 O.s.p. s tým, že dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. Z ust. § 125 O.s.p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav vecí, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických aj právnických osôb, listiny, ohliadkach a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazov predpísaný, určí ho súd.

Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že tieto listinné dôkazy neboli rozhodujúce pre záver, že k žiadnemu individuálnemu vyjednávaniu nedošlo.

Odvolací súd má za to, že rozsudok je dostatočne preskúmateľný, jeho odôvodnenie má náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa sa vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

Nepřítomnosť žalovaného, prípadne to, že nevedel, že budú prečítané na pojednávaní záznamy o svedeckých výpovediach iných sprostredkovateľov vo veciach prejednávaných v iných senátoch Okresného súdu Prešov nepovažuje odvolací súd za postup odnímajúci žalovanému možnosť konať pred súdom. Odvolací súd poukazuje znova na skutočnosť, že rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí vždy výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa správne postupoval pokiaľ žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vyhovel.

Nedôvodná je i námietka žalovaného o povinnosti súdu rozhodnúť o pokračovaní v ďalšom konaní vo výrokovej časti rozsudku. V danom prípade platí ust. § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení

neskorších predpisov, podľa ktorého, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a/ a c/ pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Zákoným dôsledkom úspešného popretia platnosti rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov) je pokračovanie v konaní vo veci, a preto o tejto povinnosti priamo vyplývajúcej z právneho predpisu nie je potrebné rozhodovať osobitným výrokom.

Správne súd prvého stupňa rozhodol i čo do zamietnutia návrhu na prerušenie konania.

Podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

I odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa nevidel dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o rozhodnutí Najvyššieho súdu 6Cdo/1/2012, v ktorom namietal iba porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie postupom Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 6Cdo/1/2012. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že Ústavný súd SR nálezom z 30.09.2014 sp.zn. II. ÚS 382/2013 rozhodol, že základné práva žalovanej podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 1CoE/171/2011 z 23. júna 2011 sp.zn. 1CoE/418/2011 z 8. augusta 2011 a postupom a rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/1/2012 z 21. marca 2012 a sp.zn. 6Cdo/112/2012 z 22. novembra 2012 porušené neboli, sťažnostiam žalovanej vo zvyšnej časti nevyhoveli.

Súd prvého preto správne návrh na prerušenie konania podaný žalovaným zamietol.

Správne súd prvého stupňa v súlade s ust. § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. odložil vykonateľnosť rozhodcovských rozsudkov Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41 Košice zo dňa 19.01.2012 pod sp.zn. 3C/1845/2012 a 3C/1846/2012 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej pod sp.zn. 29C/182/2013. Ide o znenie ustanovenia účinné do 31.12.2015. V súčasnosti platí § 40 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z.z. účinný od 01.01.2015 v znení, že ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa ust. § 54 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. spory o neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a o zrušení rozhodcovského nález, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona právoplatne neskončili prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Podľa ust. § 54 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. účinného od 01.01.2015 na prípady, ak sa rozhodcovská zmluva uzavrela pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ak je rozhodcovské konanie v sporoch, na ktoré sa vzťahuje nebolo do nadobudnutia účinnosti tohto zákona právoplatné skončené, vzťahujú sa doterajšie predpisy.

Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ zákon dáva možnosť konajúcemu súdu vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť a súd pozitívne rozhodol čo do zrušenia rozhodcovského rozsudku a jeho rozhodnutie dosiaľ nie je právoplatné, stačí odôvodniť odloženie vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku ustanovením zákona a nie je potrebné uvedené osobitne odôvodňovať. V tom sa odvolací súd odkláňa od právneho názoru vysloveného v rozhodnutí iného senátu, teda konkrétne senátu 1Co vo veci Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/75/2014 zo dňa 29.04.2014 z dôvodov uvedených vyššie.

Správne rozhodol súd prvého stupňa i o trovách konania. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešná žalobkyňa si trovy odvolacieho konania neuplatnila a neúspešný žalovaný, ktorý si trovy odvolacieho konania uplatnil nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo. Preto odvolací súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.